

Archeologienota

Diest, Oude Tramweg

Deel II: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN 2024B13

De wetgeving met betrekking tot archeologie omvat enerzijds het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 en anderzijds het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 die voor archeologie in werking traden op 1 juni 2016 en latere wijzigingen. Niet uitvoeren van het programma van maatregelen wordt door de Gewestelijke Afdeling Inspectie en Handhaving Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed beschouwd als een bouwmisdrijf en kan leiden tot sancties.

RANDVOORWAARDEN: het terrein is momenteel vrij hoog begroeid met grassen en onkruid. Het is aangewezen om het terrein een maaibeurt te geven vooraleer verder archeologisch onderzoek kan uitgevoerd worden. Bovendien is het aangewezen dat de bouwheer duidelijk aangeeft welke bomen absoluut behouden moeten blijven aangezien dat een impact heeft op de aanleg van de proefsleuven – indien nodig – in de omgeving van de te behouden bomen.

Historisch en Archeologisch Advies, Studies en Toegepast onderzoek

Verwijzing: VAN DE KONIJNENBURG, R., 2024, Diest, Oude Tramweg, verslag van de resultaten van het archeologisch bureauonderzoek, Haast-rapport 2024-03, D/2024/12654/03

Rik van de Konijnenburg, Grauwe Torenwal 6/00/1 - B-3960 Bree (BE)
Mob. 0496 209 018 - e-mail: rik.vandekonijnenburg@telenet.be

INHOUD

Programma van maatregelen	
1. Administratieve gegevens	3
2. Aanleiding van het vooronderzoek	5
3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem	7
4. Onderzoeksstrategie, -methode, vervolgtraject.	9
5. Randvoorwaarden	18
6. Lijst van de afbeeldingen	18

© 2024 HAAST bvba, *Grauwe Torenwal 6/00/1, B-3960 Bree*

Foto's: HAAST – Rik vd Konijnenburg (tenzij anders vermeld)

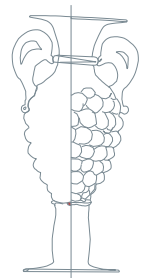
Tekeningen: HAAST (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wettelijk depot: D/2024/12654/03

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Cover: Bomenbestand in de noordwestelijke hoek van het terrein voor afbraak van het gebouw/woning en magazijnen c.q. werkplaatsen

1. Beschrijvend gedeelte

Administratieve gegevens

Projectcode	2024B13
Actoren	Rik van de Konijnenburg, OE/ERK/Archeoloog/2015/00041 Fleur Swennen, archeoloog in opleiding
	Deveux en Vanerum Projectontwikkeling
Locatie – Provincie	Vlaams-Brabant
Gemeente	Diest
Deelgemeente	Diest centrum
Site	Oude Tramweg
Kadastrale gegevens	Diest, afd 1 sectie A percelen 1721z, 1721a2, 1721x, 1718s en 1718k
Oppervlakte onderzoeksgebied	5737.58 m ²
Kadastraal percelenplan	Zie fig. 2
Topografische kaart	Zie fig. 3
Relevante termen thesauri OE	bureauonderzoek

Bounding Box:

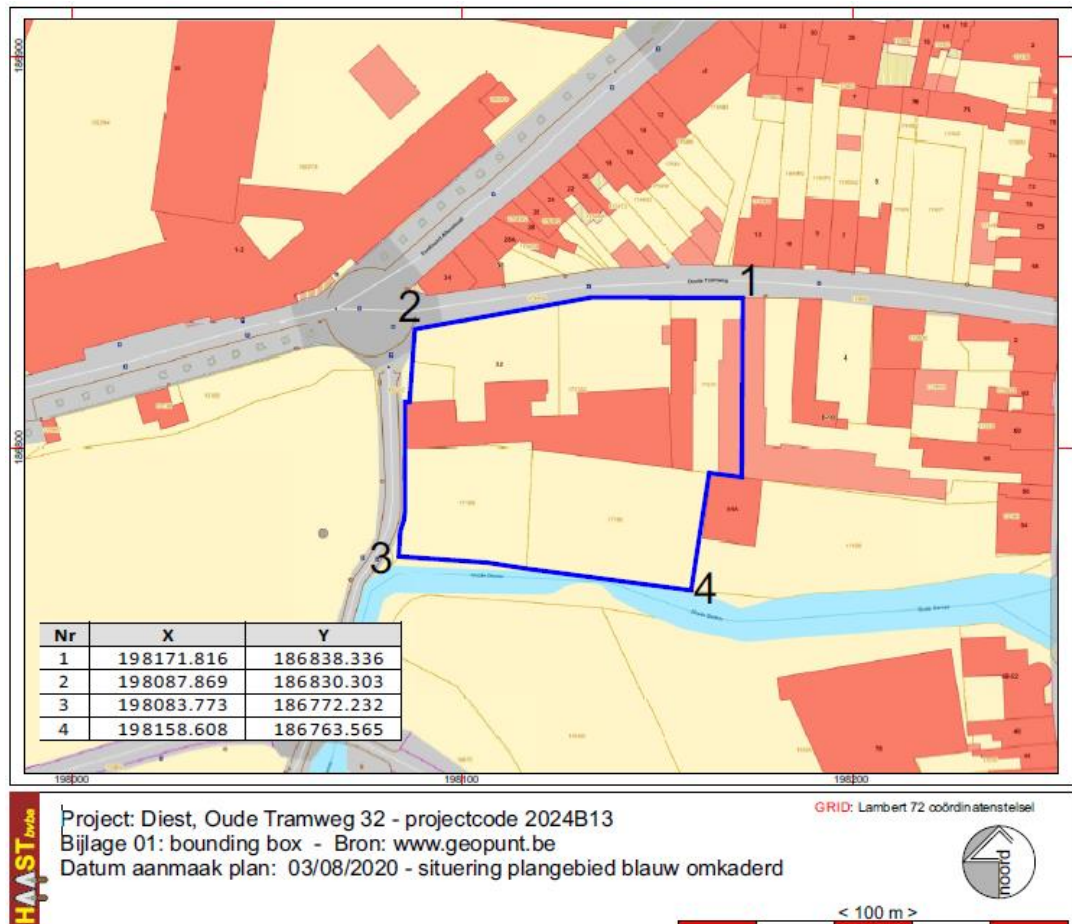

Fig. 1:
Bounding Box

Kadastrale gegevens: Het terrein is kadastraal geregistreerd als Diest, afd 1 sectie A percelen 1721z, 1721a2, 1721x, 1718s en 1718k (5737.58m²).

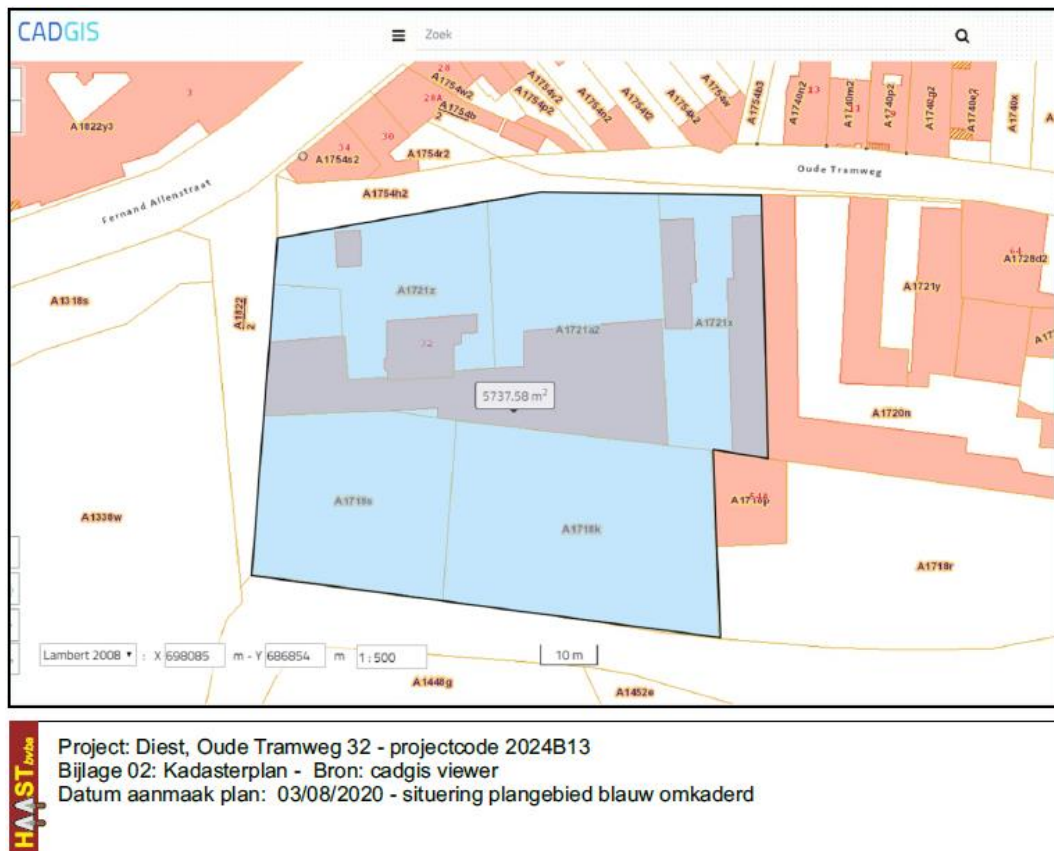

Fig. 2: Kadastraal uittreksel dd. 2020 © cadgis viewer

2. Aanleiding van het vooronderzoek¹

De werken omvatten enerzijds de volledige afbraak van de bestaande panden en rij gerages, anderzijds de bouw van een bijna plangebieddekkend appartementsgebouw dat quasi volledig onderkelderd zal worden. Er gebeurde een terreinbezoek op 4/08/2020. Er werden toen controleboringen gezet (cfrt infra) en het gebouwenbestand was verlaten maar stond nog overeind. Inmiddels is heel het gebouwenbestand, zoals aangetroffen in augustus 2020, gesloopt. De bouwplannen – de doorsnede - werd per e-mail aangereikt op 17/06/2022, het kelderplan werd aangereikt op 01/02/2024 met de vraag de aanmaak van een archeologienota herop te starten met het gewijzigde kelderplan.

Uit het kelderplan is af te leiden dat er een kelder zal gebouwd worden projectgebiedgrootte breed, 83,35 meter, waarin parkeerplaatsen, technische ruimtes, bergingen, trapconstructies en liftkokers voorzien zijn:

84 autostandplaatsen

¹ Voor de bouwplannen wordt verwezen naar deel I van deze archeologienota, het verslag van het bureauonderzoek

3 tellerruimtes

Bergingen:

- Bruto benodigd, excl. circulatie, ca. 620m²:
- Berging netto 6m² / Bruto 7m²: 9 stuks
- Berging netto 8m² / Bruto 8m²: 11 stuks
- Berging netto 9m² / Bruto 9m²: 41 stuks

De kelder wordt een betonnen kuip die aangezet zal worden op 3.50 meter onder het bestaande maaiveld. De vloeropbouw bestaat uit een kunststoffolie waarop een vloer in gewapend beton wordt gegoten. Daarin worden ankers gezet voor de kelderwanden en binnenmuren. De betonnen vloer wordt gepolijst. De te bouwen kelder beslaat een oppervlakte van ca. 3675 m². Er is een grondverzet voorzien van ca 12.875 m³. ten opzichte van de oever van de Demer dient een zone van tenminste 8 m gevrijwaard van bodemingrepen die dieper reiken dan onderhoud van het gras of aanplant van kleine tuinplanten.

Buiten de kelder worden regenwaterputten voorzien, 7 putten aan de linker inham van de kelder waarvan 6 putten met een capaciteit van 20.000 liter en één met een capaciteit van 5.000 liter. In de rechterinham worden 5 regenwaterputten voorzien, elk met een capaciteit van 20.000 liter.

Eveneens in de linker inham aan de kelder wordt een infiltratiebekken (wadi) aangelegd. Deze wadi reikt tot een diepte van 30 cm onder het maaiveld, heeft een capaciteit van 15,5 m³ en een oppervlakte van 52,77 m². Aan de zuidzijde van de rechtervleugel van het complex wordt een tweede wadi aangelegd met een diepte tot 30 cm onder het maaiveld, een capaciteit van 12,1 m³ en een oppervlakte van 40,46 m².

3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Binnen het projectgebied zijn er pas aanwijzingen voor bebouwing vanaf de topografische kaart uit 1933. Eerdere kaarten uit de 18de en 19de eeuw tonen enkel een terrein dat ingebruik was als tuin of weide. Er is geen enkel spoor van bebouwing op die kaarten aangeduid hetgeen dit projectgebied onderscheid van bijvoorbeeld projectgebied onderzocht in de nota archeologie 22204 waar op de Vilaretkaart al aanduidingen zijn voor bebouwing aan de straatzijde. Het terrein is bovendien gelegen in overstromingsgebied en grenst (grensde) ten noorden aan de zwarte Beek en ten zuiden aan de Oude Demer met aan de oostzijde een verbinding tussen beide riviertjes en – zo blijkt uit de Atlas der Buurtwegen en de Popp-kaart ook nog een soort arm die aan de west zijde het terrein doorkruiste. Een nat gebied met andere woorden dat tot in de 20ste eeuw in gebruik was als tuin of weide. Enkel op de topografische kaart uit 1870 is er een brug ingetekend in de uiterste zuidwestelijke hoek van het terrein.

Vanaf 1933 verschijnen de eerste sporen van bebouwing binnen het projectgebied. Dat gebouwenbestand breidt langzaam uit tot een een woning en magazijnen / werkplaatsen die heel het centrale deel van het terrein van west naar oost innemen met in de zuidwestelijke hoek een grote loods/magazijn. Dat magazijn is gesitueerd op de plaats waar op de topografische kaart uit 1870 de aanzet van de brug is ingetekend; Die loods of magazijn wordt in 2013 afgebroken getuigen de data af te lezen van de luchtfoto uit 2013 waarop graafmachines zichtbaar zijn. Niet alleen de loods wordt afgebroken, de bomen op de zuidelijke het terreinhelft worden ook gerooid

waardooreen open vlakte ontstaat naar de oever van de Oude Demer. In het najaar 2020, voorjaar 2021 worden alle andere gebouwen op het terrein gesloopt tot in de funderingen. Het terrein is momenteel braakliggend en begroeid met allerlei soorten grassen.

De boringen stuiten telkens op grof bouwpuin. De boorstalen wijzen op een sterk verstoord terrein waarbij bouwpuin over heel het terrein werd uitgestrooid.

Het terrein is met andere woorden sterk verstoord door de bouw- en afbraakwerken uit de 20ste en 21ste eeuw. Gelet ook op de aanwijzingen af te leiden van de historische kaarten kan, wat betreft de middeleeuwen tot heden de archeologische verwachting als hoogstwaarschijnlijk laag tot onbestaande ingeschat worden.

Wat betreft oudere perioden zij er in heel de omgeving geen aanwijzingen voor aanwezigheid van sporen of artefacten uit de Steentijd, Metaaltijden en Romeinse Periode of vroege en volle middeleeuwen. Door de recente bouw- en sloopwerken kan ook voor die perioden de archeologische verwachting en het archeologisch potentieel als laag worden ingeschat, maar kan niet volledig uitgesloten worden.

Op basis van de landschappelijke ligging lijkt de aanwezigheid van bewoningssporen weinig waarschijnlijk, maar dat betekent dus niet dat sporen met betrekking tot andere activiteiten ook afwezig zullen zijn. Ook binnen alluviale contexten zijn er stabiele periodes geweest waarbinnen mogelijk sporen kunnen voorkomen. Daarom kunnen sporen uit oudere perioden niet volledig uitgesloten worden.

De vergelijking zou ook kunnen gemaakt worden met bijna aangrenzende projectgebieden caï-locaties 980510 en 981896. Op beide locaties werden ophogingspakketten aangetroffen. Er werden op beide locaties proefputtenonderzoeken uitgevoerd. Deze leverden geen sporen, noch vondsten op. De terreinen waren sterk opgehoogd met daaronder alluviale / fluviatiele pakketten.

Ten slotte is er de zone van 8 m aan de oever van de Oude Demer die gevrijwaard moet blijven van diepere bodemingrepen. Precies die zone zou interessant geweest kunnen zijn voor het aantreffen van archeologische sporen van watergebonden activiteiten.

Schematisch overzicht van de inschatting van het archeologisch potentieel van het projectgebied:

Steentijd (jagers – verzamelaars): laag tot onbestaande omwille van de topografische ligging van het terrein, in een alluviale zone tussen twee riviertjes in een permanent nat gebied.

Neolithicum - Metaaltijden (vroege landbouwsamenlevingen): laag omwille van de topografische ligging van het terrein, in een alluviale zone tussen twee riviertjes in een quasi permanent nat gebied.

Romeinse Tijd – vroege Middeleeuwen (late landbouwsamenlevingen): laag omwille van de topografische ligging van het terrein, in een alluviale zone tussen twee riviertjes in een quasi permanent nat gebied.

Middeleeuwen - late Middeleeuwen (staatsamenlevingen): laag, misschien eerder sporen van landbewerking of andere landbouw- of ambachtsgelateerde activiteit

Nieuwe tijd tot heden (WOII): onbestaande, gelet op de evolutie van het gebruik van het terrein zoals blijkt uit de cartografische en fotografische bronnen.

Het oorspronkelijke landschap is moeilijk te reconstrueren. Mogelijk betrof het een vrij nat gebied met kleine bossen en heide in een dal waarind e Demer zijn weg baande. Vanaf het ontstaan van Diest behoort het gebied tot het stadsgebied en is het gelegen binnen de oude omwalling. Echter op geen enkele kaart zijn sporen van bebouwing ingetekend. Het terrein blijft tot in de 20ste eeuw onbebouwd en maakt deel uit van een zone van weiden en tuinen aan de noordzijde van de stad.

Vanaf de late middeleeuwen blijft het terrein in gebruik als weide of braakliggende grond. Pas vanaf de 19de eeuw zijn er aanwijzingen op de topografische kaarten voor het gebruik als tuin. Vanaf de eerste helft van de 20ste eeuw verschijnt de eerste bebouwing binnen het projectgebied. Dat gebouwenbestand wordt stelselmatig uitgebreid om ten slotte in 2013 en in 2020/2021 volledig afgebroken te worden. Ook de bomen op het terrein worden gerooid waardoor het terrein nu een open vlakte geworden is begroeid met grassen. Enkel in de meest noordwestelijke hoek staan nog enkele bomen die ook behouden moeten blijven. Uit de controleboringen kan afgeleid worden dat het terrein (sterk) opgehoogd werd. In de boorstalen werden enkel sporen aangetroffen van recent bouwpuin.

De bouw van de kelder voor het appartementsgebouw zal vernietigend zijn voor de oorspronkelijke bodemopbouw of wat daarvan nog zou resten.

Verstoorde zone

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek en de controleboringen kan heel het terrein beschouwd worden als mogelijk ernstig verstoord.

Fig. 3: verstoorde zone

Advies:

Gelet op de resultaten van het bureauonderzoek:

- Er zijn geen aanwijzingen voor bebouwing binnen het projectgebied ouder dan gebouwen sporen uit de 20ste eeuw
- Er zijn geen aanwijzingen voor sporen uit perioden ouder dan de middeleeuwen in de directe omgeving van het projectgebied
- Het terrein is gelegen in een alluviale overstromingszone tussen twee riviertjes
- Onderzoeken op nabijgelegen sites in gelijkaardige topografische en bodemkundige omstandigheden hebben aangetoond dat de terreinen daar sterk opgehoogd werden met aan de basis alluviale / fluviatiele afzettingen zonder enig archeologisch spoor van betekenis
- De bouw- en afbraakwerken die in de 20ste en 21ste eeuw binnen het projectgebied plaatsvonden, inclusief het rooien van bomen
- Mede gelet op de resultaten van de controleboringen, die enkel sporen van recente afbraakwerken opleverden en aantoonde dat het terrein sterk verstoord en opgehoogd is
- Ten slotte is er de zone van 8 m aan de oever van de Oude Demer die gevrijwaard moet blijven van diepere bodemingrepen. Precies die zone zou interessant geweest kunnen zijn voor het aantreffen van archeologische sporen van watergebonden activiteiten.

Is er slechts een lage verwachting naar archeologisch interessante en kennisvermeerderende sporen, maar kunnen die - met name voor de perioden vanaf de Metaaltijden tot en met de Late Middeleeuwen - niet volledig uitgesloten worden. Gelet op de mogelijke aanwezigheid van verstoringen en ophogingen is het aangewezen eerst een landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren om na te gaan in hoeverre er nog een archeologisch niveau of een niveau met archeologisch potentieel aanwezig is binnen het projectgebied. Indien uit het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er effectief een archeologisch potentieel aanwezig is binnen het plangebied, dan is een proefsleuvenonderzoek de meest aangewezen manier om het terrein verder archeologisch te evalueren en waarderen. Is er slechts een lage verwachting naar archeologisch interessante en kennisvermeerderende sporen, maar kunnen die - met name voor de perioden vanaf de Metaaltijden tot en met de Late Middeleeuwen - niet volledig uitgesloten worden. Gelet op de mogelijke aanwezigheid van verstoringen en ophogingen is het aangewezen eerst een landschappelijk bodemonderzoek uit te voeren om na te gaan in hoeverre er nog een archeologisch niveau of een niveau met archeologisch potentieel aanwezig is binnen het projectgebied. Indien uit het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er effectief een archeologisch potentieel aanwezig is binnen het plangebied, dan is een proefsleuvenonderzoek de meest aangewezen manier om het terrein verder archeologisch te evalueren en waarderen. Op basis van de landschappelijke ligging kan de aanwezigheid van bewoningssporen weinig waarschijnlijk lijken, maar dat betekent niet dat sporen betrekking tot andere activiteiten ook afwezig zullen zijn. Ook binnen alluviale contexten zijn er stabiele periodes geweest waarbinnen mogelijk sporen kunnen voorkomen.

4. Onderzoeksstrategie, -methode, vervolgtraject en vraagstelling

Op basis van de aard van de toekomstige werkzaamheden, wordt een te volgen en uit te voeren archeologisch traject opgelegd startende met een landschappelijk bodemonderzoek, mogelijk gevolgd door een proefsleuvenonderzoek.

Landschappelijk bodemonderzoek (boor- of proefputtenonderzoek)

De geplande onderzoeksmethode: De meest aangewezen methode om het terrein op haar landschappelijke gaafheid en archeologische waarde te onderzoeken is **in een eerste fase een landschappelijk bodemonderzoek** doormiddel van boringen of proefputten waarbij vooral nagegaan dient te worden in welke mate het projectgebied verstoord is door eerdere ingrepen. Gelet op de mogelijke ernstige verstoringen is een proefputtenonderzoek meer aangewezen dan een landschappelijk booronderzoek om te vermijden dat de boringen telkens stuiten op geroerde grond en restanten bouwpuin. Het is aan de bodemkundige om te beoordelen of hij/zij boringen uitvoert dan wel proefputten aanlegt. De proefputten zijn minimaal 1 m² groot en boringen en/of proefputten reiken tot tenminste 30 cm in de onverstoorde C-horizont. Indien gekozen wordt voor boringen worden deze omwille van de harde puinrijke ondergrond ook best machinaal uitgevoerd. Aangeraden is om dan een boorkop van tenminste 7 cm of 10 cm diameter te gebruiken.

De landschappelijke boringen en/of proefputten worden gespreid over de terreindelen aangelegd. Gelet op de spreiding van de mogelijke verstoringen worden 8 proefputten/boorpunten voorgesteld verspreid over het projectgebied. In het geval proefputten worden aangelegd, dan zijn de proefputten minimaal 1 m² groot. Zowel de boringen als/of de proefputten reiken tot tenminste 30 cm in de onverstoorde C-horizont. Enkel op die manier kan het terrein terdege onderzocht worden naar verstoringen en de mogelijke aan- of afwezigheid van een niveau met archeologisch potentieel. In de smalle strook aan de westzijde van het gebouw kunnen geen boringen of putten worden aangelegd omwille van de aanwezigheid van nutsleidingen waaronder riolering. Het gebouw is nog steeds in gebruik als werkplaats en magazijn en het appartement is nog steeds bewoond.

Het resultaat van het landschappelijke bodemonderzoek is bepalend voor het vervolgtraject. Indien de verstoringen dermate groot zijn dat kan besloten worden dat er geen archeologisch niveau of een niveau met archeologisch potentieel meer aanwezig is binnen het projectgebied of indien door het landschappelijk bodemonderzoek kan aangetoond worden dat er geen substantiële archeologische kenniswinst kan gegenereerd worden door verder onderzoek omwille van te ernstige verstoringen binnen het projectgebied, dan is verder archeologisch onderzoek niet aangewezen.

Indien het landschappelijk boor of proefputten onderzoek getuigt van een deels of volledig bewaarde bodemopbouw met kans op het aantreffen van een archeologisch niveau met mogelijk archeologische sporen of aanwezigheid van een niveau met mogelijk archeologisch potentieel, dan is een proefsleuvenonderzoek de volgende stap in het archeologisch traject.

Te beantwoorden onderzoeksvragen

Doel van het **landschappelijk bodemonderzoek** is de gaafheid van de bodemgenese na te gaan en de mate waarin de bodem verstoord is.

- *In welke mate is het terrein verstoord?*
- *Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?*
- *Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?*
- *Is er een aard(bodem)kundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?*
- *Kunnen op basis van de vaststellingen gedaan tijdens het landschappelijk boor- en/of proefputtenonderzoek zones waar mogelijk archeologisch potentieel aanwezig is afgebakend worden?*
- *Op welke diepte dient tijdens het proefsleuven onderzoek het archeologisch vlak best aangelegd te worden?*

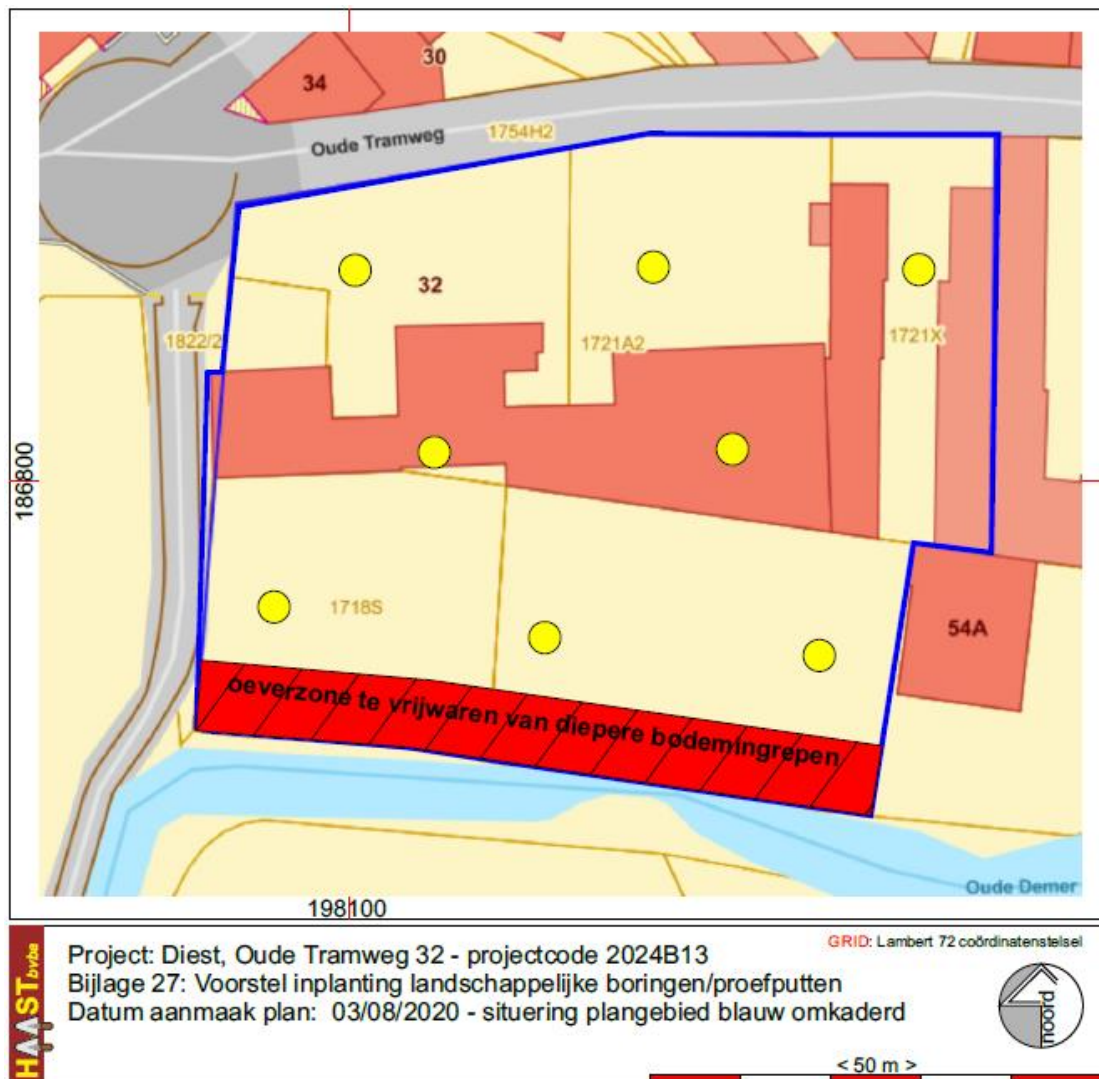

Fig. 4: voorstel van inplanting van de boorpunten en/of proefputten voor het landschappelijk bodemonderzoek

Mogelijk vervolgtraject:

Afhankelijk van de resultaten van het vooronderzoek door middel van landschappelijke boringen, kan besloten worden tot het uitvoeren van verschillende onderzoeken. Het onderzoeksdoel voor dit uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem is om na te gaan wat het potentieel is van het plangebied voor de aanwezigheid en bewaring van vindplaatsen, die op basis van het bureauonderzoek kunnen verwacht worden. Om dit te kunnen vaststellen is, na het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, een vooronderzoek met ingreep in de bodem noodzakelijk. Uit welke stappen dit vooronderzoek met ingreep in de bodem zal bestaan, is afhankelijk van de resultaten van het vooronderzoek door middel van landschappelijke boringen.

Afhankelijk van de resultaten van de landschappelijke boringen kan een deel van het terrein uitgesloten worden van verder onderzoek, bijvoorbeeld indien blijkt dat bepaalde zones toch ernstig zouden verstoord zijn door recente vergravingen/grondbewerking.

Indien uit het landschappelijk bodemonderzoek blijkt dat er zones af te bakenen zijn waar archeologisch potentieel aanwezig is, dan volgt een ingreep in de bodem door middel van **6 ononderbroken 2 m brede parallelle proefsleuven**. De oriëntatie van deze proefsleuven is haaks op de Oude Tramweg en de Oude Demer, die ten zuiden van het projectgebied stroomt. De sleuven worden doorgetrokken door de verstoorde zone(s). De oriëntatie van de proefsleuven is noord-zuid om te vermijden dat proefsleuven volledig in verstoorde zones worden aangelegd met name de zone waar de gebouwen stonden.

Aanvullend worden kijkvensters of volgvensters aangelegd indien sporen aangetroffen worden. De kijk- en/of volgvensters worden aangelegd om een beter inzicht te krijgen in de onderlinge samenhang van sporen, indien er aangetroffen worden, en om een duidelijke afbakening te kunnen maken voor een eventueel vervolgonderzoek indien toch waardevolle sporen zouden aangetroffen worden. Ook indien een sporen worden aangetroffen worden kijk- of volgvensters aangelegd om de schijnbare afwezigheid van sporen aan te tonen.

Van alle proefputten en proefsleuven en kijkvensters zullen overzichtsfoto's worden gemaakt en van alle (antropogene) sporen ook detailfoto's. De sleuven en sporen worden ingemeten en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen. Indien een spoor zich tegen de putwand bevindt, wordt het werkputprofiel opgeschoond om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Sporen-, foto- en vondstenlijsten worden geregistreerd in het veld. Vondsten die binnen de sleuven of kijkvensters worden aangetroffen, worden per context ingezameld (vlak, spoor, enz.). Er dient een selectie van de sporen gecoupeerd te worden die afdoende is om de onderzoeksvragen te beantwoorden. In vermoedelijke diepe sporen zoals waterputten en waterkuilen wordt een boring gezet om te verifiëren of het om een dergelijk spoor gaat en om de diepte te bepalen. De erkend archeoloog/veldwerkleider is vrij in het bepalen van de noodzaak van aanvullende boringen en het aantal boringen.

Per proefsleuf wordt minimaal één profielkolom (minimaal 1 m breed) aangelegd waarbij ca. 30 cm van de moederbodem zichtbaar is. De locatiekeuze van deze profielputten is afhankelijk van de variabiliteit in de bodemopbouw. Alle bodemprofielen worden opgekuist, gefotografeerd (voorzien van profielnummer, sleufnummer, noordpijl en schaallat), ingetekend op schaal 1/20 en beschreven per horizont op basis van de bodemkundige registratie- en beschrijvingsmethodes. Bij elke profielput wordt de absolute hoogte van het (archeologisch) vlak en van het maaiveld genomen en op het plan aangeduid.

Sporen waarbij de **metaaldetector** een signaal geeft, worden aangeduid in de sporenlijst. Metaalvondsten worden enkel ingezameld als zij zich aan het vlak bevinden of als ze zich in een spoor bevinden dat gecoupeerd wordt. Ingezamelde vondsten worden op plan gezet met vondstnummer en de code *Md*. Ingezamelde metaalvondsten worden beschermd tegen degradatie van het materiaal.

Indien sporen worden gecoupeerd in functie van het beantwoorden van de vooraf opgestelde of door voortschrijdend inzicht opgeworpen onderzoeksvragen, worden de coupes ingemeten, getekend (schaal 1:20) en gefotografeerd.

Na afloop van het onderzoek worden de sleuven gedicht om verdere degradatie van eventueel aanwezige sporen te voorkomen. Indien nodig worden kwetsbare sporen (graven, zeer ondiep bewaarde sporen) afgedekt met doek of plastic zodat ze in geval van een vervolgonderzoek in de vorm van een opgraving niet verder worden aangetast vooraleer ze onderzocht kunnen worden.

Het doel van het **archeologisch proefsleuvenonderzoek** is de detectie van sites met bodemsporen. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- *Zijn er sporen of structuren aanwezig?*
- *Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?*
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
- *Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. de argumentatie)?*
- *Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?*
- *Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?*
- *Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?*
- *Komt het projectgebied in aanmerking voor een eventuele archeologische opgraving voorafgaand aan de werken? Wat is de verwachte sporendensiteit?*
- *Welke onderzoeksvragen en aandachtspunten kunnen geformuleerd worden na uitvoering van een prospectie met ingreep in de bodem in functie van een eventueel vervolgonderzoek?*

Mogelijk vervoltraject

Indien blijkt dat in de proefsleuven archeologische sporen werden aangetroffen dan volgt na akte name door het agentschap onroerend erfgoed van de nota archeologie een archeologische opgraving waarvan de modaliteiten nader beschreven worden in de nota archeologie, het verslag van het landschappelijk bodemonderzoek en het proefputten- en proefsleuvenonderzoek.

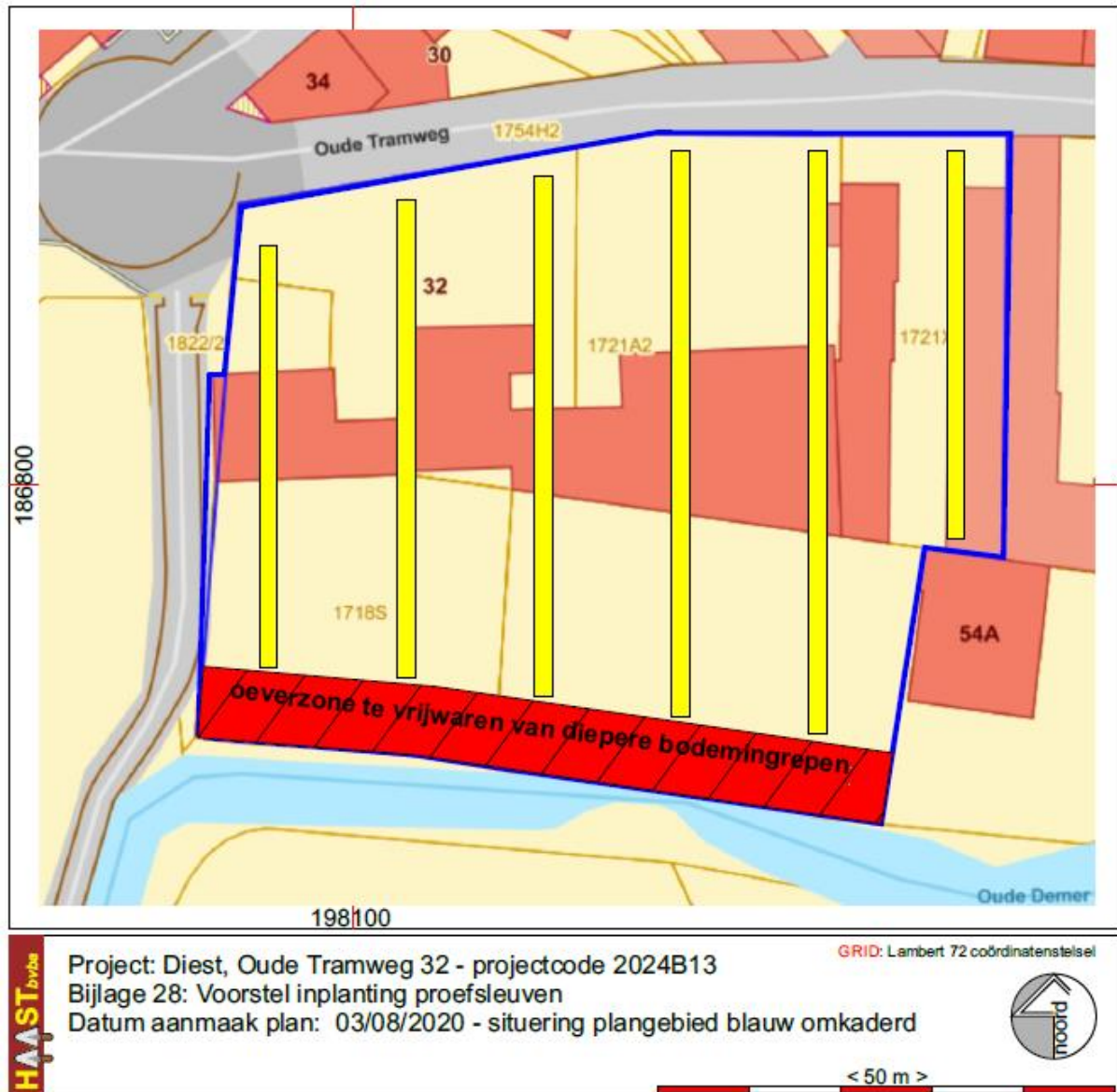

Fig. 5: Voorstel van inplanting van de proefsleuven, zonder rekening te houden met het eventueel te behouden bomenbestand

5. Lijst van de afbeeldingen

Fig. 1: Bounding Box

Fig. 2: Kadastraal uittreksel dd. 01/01/2016 © cadgis viewer

Fig. 3: Verstoorde zone

Fig. 4: voorstel van inplanting van de boorpunten en/of proefputten voor het landschappelijk bodemonderzoek

Fig. 5: Voorstel van inplanting van de proefsleuven, zonder rekening te houden met het eventueel te behouden bomenbestand

6. Bibliografie

Code van goede praktijk voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren v. 4.0

(https://www.onroenderfgoed.be/sites/default/files/2019-03/CGP_V4_geen_TC_20190322.pdf)

HANECA, K., DEBRUYNE, S., VANHOUTTE, S., ERVYNCK, A., 2016, Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar een optimale strategie, Onderzoeksrapport agentschap Onroerend Erfgoed 48, Brussel, agentschap Onroerend Erfgoed - Wetenschappelijke instelling van de Vlaamse Overheid, Beleidsdomein Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed

Geraadpleegd via: <https://www.onroenderfgoed.be/actueel/nieuws/onderzoeksrapport-archeologisch-vooronderzoek-proefsleuven-strategie/>